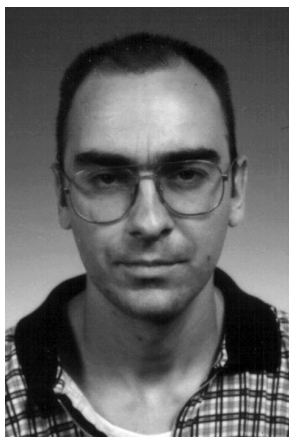

Иван Панић

КУМЕ, ИЗГОРЕ ТИ!

цртица о стрпљењу и трпљењу

ИВАН ПАНИЋ је рођен 1964. године у Београду.

Дипломирао драматургију 1990. године на Факултету драмских уметности.

До сада написао драмске комаде: *Сад Се Смеј Сојише* (1990), *Сократиов шесћаменї* (1992), *Бол – Болен* (1993), *Кад ћеи доћи* (1999), *Тої од шрешње* – скица за њорїреї једноџ Србина (2000), *Одврати́на драма* (2001).

Иван ПАНИЋ

КУМЕ, ИЗГОРЕ ТИ!
цртица о стрпљењу и трпљењу

ЛИЦА:

ДУЦА
БУЦА

Радионица. Сѣоларска. Комбинирка, алаѣи, ноѣаре... Цоловаче, ѣеѣице и седмице уредно наслаѣане да се суше. На зидовима иконе и сѣјски ѣрб, каширан на медијаѣан. Умесѣо сѣјакла – на ѣрозорима најлони. На средини радионице – двокрилни орман од универа. Нов новцаѣѣ.

Улази Дуца. То је чеѣрдесетѣоѣоѣишњак заѣуѣиѣеноѣ физичкоѣ изѣледа, необријан, исѣјосничкоѣ лика, жилав и хронично уморан. Обучен у раднички комбинезон, ѣраишњав од сѣјруѣѣѣине и бео од ѣуѣѣкала. Кад уѣе у радионицу – ѣрекрсѣи се.

ДУЦА: Помоз Бог у радионицу!

(Прилази иконама)

Хвала Ти, Боже, на послу данашњег дана. Дај ми вере и снаге за искушења која ме данас чекају. Амин.

(Уѣали касетѣофон. Чују се ѣусле. Обилази око ормана, ѣомно ѣа заѣледа)

Добро... Шарке затегнуте. Рукохвати, оклагија – монтирано... Шта је ово? Ништа, флека... Добро... Нешто фали. Шта фали? Да! Магнети! Ево, сад ћемо и магнете, нема ништа да фали...
(Тражи магнетѣ међу алаѣѣом)

Снажан ударац на враѣѣима. Улази Буца. То је Дуцин исѣјисник, али ѣѣазе обријан, добро обучен, намирисан и уѣицањен.

БУЦА: Де си, пиздо!

ДУЦА: О, куме! Здраво живо! Добро ми дошао!

БУЦА: Шта си одврно те гуслетине, трешти чак до улице!

ДУЦА: Изволи, куме! Изволи! Пази да се не испрљаш...

БУЦА: Јел чујеш ти шта ти ја говорим?! Гаси бре ту кукњаву, баца ме у депресу!

ДУЦА: Важи, куме, како ти кажеш!

(Гаси касетѣофон)

БУЦА: Како можеш то да слушаш, човече божији?!

ДУЦА: Па, куме, кад волим...

БУЦА: Шта ту има да се воли?! Јеси ти нормалан?!

ДУЦА: Знаш како је...

БУЦА: Не знам!

ДУЦА: Мира и деца ми не дају да слушам у кући, па ја мало у радионици, кад сам сам...

БУЦА: И не треба да ти дају! То није музика, то је злочин! Који ликови данас то уопште свирају?!

ДУЦА: Извини, куме, али гусле се не свирају. Гусле се гуслају.

БУЦА: Ма немој?!

ДУЦА: Па јесте, куме, нисам то ја измислио...

БУЦА: Баш ме нешто и за то заболе!

(Прилази орману)

Аааа, куме! Готово, а?

ДУЦА: Хвала Богу.

БУЦА: А што фала богу?

ДУЦА: Па мислим, куме, хвала Богу... Ето, завршен посао, све како треба...

БУЦА: Толко ти мука да направиш куму орман, да си једва дочеко да га завршиш? Јел то?

ДУЦА: Ма где куме то, таман посла...

БУЦА: *(Обилази око ормана)*

Па и није нешто... И баш готово? Све?

ДУЦА: Само још да ставим магнете.

БУЦА: Ето, знао сам. Ко није имо посла с мајсторима, тај не зна шта је мука... А врата? Наштелована?

ДУЦА: У милиметар.

БУЦА: Море, куме, да не дува ветар кроз милиметар? Де, уђи мало унутра.

ДУЦА: Где да уђем, куме?

БУЦА: Унутра. У орман. Уђи мало.

ДУЦА: Па добро, куме, ако ти хоћеш...

БУЦА: Чекај, бре! Стој! Де си ти пошо?!

ДУЦА: Па куме, јеси рекао да уђем мало...

БУЦА: Па, куме, реко сам мало, ал не у ципелама! Јел ја треба ту сутра да остављам ствари, а ти навро у тим смрдљивим баканцама, ко да си на њиву пошо!

ДУЦА: Извини, куме...

(Изува се, улази у орман)

Ево, ушао сам мало...

- БУЦА: Тако, куме. Боље мало него ништа.
(Зативара врата)
И? Је се види светло? Ту, око врата, и то... А?
- ДУЦА: Не види се, куме, ништа. Кажем ти – наштеловао сам их само тако.
- БУЦА: Набијем те полако. Добро, ај излази напоље. Ти какав си, још би могло да ми се ишораш унутра.
- ДУЦА: Куме, таман посла...
- БУЦА: Добро, мало се зекимо, шта сад... Ти знаш, куме, да је сва моја гардероба сто посто памук и вуница. Мољац да уђе – да ме оједи.
- ДУЦА: Не брини, куме. Правио сам за тебе као за себе.
- БУЦА: Па ваљда и мало боље, а куме?
- ДУЦА: Да знаш.
- БУЦА: И треба, кумови смо... Мора да си се намучио.
- ДУЦА: Ма јок.
- БУЦА: А?
- ДУЦА: Куме, заборави. Важно да је готово на време и да си ти задовољан.
- БУЦА: Ко каже да сам ја задовољан?
- ДУЦА: Што, куме?... Ниси задовољан?
- БУЦА: Јеси ти задовољан?
- ДУЦА: Ја јесам, али важно је да си ти задовољан.
- БУЦА: Ја сам задовољан.
- ДУЦА: Хвала Богу.
- БУЦА: Мало сам те притего с роковима, а?
- ДУЦА: Није, куме. Два дана – пуна капа за овакав орман.
- БУЦА: А оне муштерије што те чекају за сто?
- ДУЦА: Све је сређено. Сачекаће људи, причали смо.
- БУЦА: Причали сте мало, а?
- ДУЦА: Јесмо, куме.
- БУЦА: Шта да радим, кад се тако наместило... А, куме?
- ДУЦА: Кажем ти, све је у реду.
- БУЦА: Алал вера, куме. Задужио си ме до гроба.
- ДУЦА: Мани то, куме. Има за то времена.
- БУЦА: За које?

ДУЦА: Па то, за гроб... Мани га.

БУЦА: Нормално да има времена, ал боље гроб него роб. А, куме?

ДУЦА: Кад мислиш да га тераш?

БУЦА: Одма.

ДУЦА: Одма?

БУЦА: Што?

ДУЦА: Јеси узо камион, шта?

БУЦА: Јесте, баш ћу да плаћам камион. Ту сам ципом.

ДУЦА: Не може, куме, ово чудо у твој цип.

БУЦА: Стаће.

ДУЦА: Не знам, куме...

БУЦА: А?

ДУЦА: Ја мислим да неће, али ти пробај.

БУЦА: Што, јел мој цип мали?

ДУЦА: Није, куме, мали, али ово је велико... Једино да га растури у делове.

БУЦА: Кога – цип?

ДУЦА: Не, куме, цип. Орман.

БУЦА: А да ти ја мало растури жену у делове? Како ти се то свиђа?

ДУЦА: Немој, куме, да се љутиш. Ја бих га после опет саставио...

БУЦА: Кога – жену?

ДУЦА: Не, куме, жену. Орман.

БУЦА: Ало, куме! Што си тако негативан?! Па закачио сам приколицу, како мислиш?

ДУЦА: Е, то је друго...

БУЦА: Јесам ја сисо весла, а?

ДУЦА: Таман посла, куме!

БУЦА: Шта таман посла? Дај мало позитиве, сав си ми нешто ко попишан!... Шта мислиш, јел можемо нас двојица да га утоваримо?

ДУЦА: Мислиш нас двојица?... Бога ми, куме...

БУЦА: Ма дај! Шта је то – један орман.

ДУЦА: Тежак је....

БУЦА: Тежак, а?

ДУЦА: Па, једно стотинак кила...

БУЦА: Молим?! Јеси ти нормалан?! Одакле ти идеја да нас двојица можемо да утоваримо ово чудо?!

ДУЦА: Ако извадим преграде и скинем врата...

БУЦА: Мој те вата.

ДУЦА: Тако бих, куме, олакшао орман.

БУЦА: А мој ишијатикус лумбалис доместица?

ДУЦА: Шта, то те још држи?

БУЦА: Па како мислиш? Јел ти српски кажем – доместица? Значи, већ се примио код мене, одомаћио се. Лепо му је и нема намеру да иде.

ДУЦА: Не знам, куме, шта да радимо... Једино да видим да ли је Бата Флека код куће.

БУЦА: Ко?

ДУЦА: Бата Флека.

БУЦА: Мој те чека. Јес вала, он је ко бизон. Онда би вас двојица могли да га утоварите, а?

ДУЦА: Ја мислим, куме, уз Божију помоћ...

БУЦА: Нормално, ја би вас после вратио кући.

ДУЦА: А ти мислиш да идемо код тебе?

БУЦА: Па како, куме?... Да оставим орман преко ноћи у приколици? Боље да га одма поклоним сиротињи.

ДУЦА: То јесте... Само, бојим се, неће он да стане у онај твој лифт...

БУЦА: Ко – Бата Флека?

ДУЦА: Орман.

БУЦА: Што, јел мој лифт мали?

ДУЦА: Па, куме, има и већих...

БУЦА: Ја мислим, куме, ако ти не стане у њега, стварно не знам де ће да га ставиш. А, куме? Добро, мало се зекимо, шта... Има, бре, да стане ко бела лала! Два овака могу да стану у мој лифт!

ДУЦА: Не знам, куме...

БУЦА: Па и да не стане! Шта! Има да га изнесемо на тринести спрат ко ништа! Можда ћу и ја да вам помогнем, ето! Па нек после цркнем, шта ме брига!А, куме?!

ДУЦА: Добро, куме. Ако ти тако кажеш...

БУЦА: Немој како ја кажем, па после да буде неко срање. Како ти кажеш, куме.

ДУЦА: Па шта ћемо, орман мора да се унесе у стан... Сачекај ме, сада.

БУЦА: Ало, куме!... Де си пошо?

ДУЦА: До Бате Флеке. Да не оде човек...

БУЦА: Полако, бре. Прво да се ја и ти договоримо.

ДУЦА: Шта да се договоримо?

БУЦА: Знаш ти.

ДУЦА: Не знам.

БУЦА: Куме...

ДУЦА: Куме...

БУЦА: Душане...

ДУЦА: Обрене...

БУЦА: Немој да буде од играчке плачке.

ДУЦА: О томе нећу да причам.

БУЦА: Нећеш да причаш?

ДУЦА: Нећу да причам. О томе.

БУЦА: Јел тако?

ДУЦА: Тако.

БУЦА: Натакнем те полако. Одо ја онда.

(Излази)

Кад је тако, ја одо. Ај здраво.

ДУЦА: Чекај, бре, куме...

БУЦА: Здраво. Јел немамо шта да причамо?... Здраво!

ДУЦА: Ама, куме...

БУЦА: Шта је сад?

ДУЦА: Полако, бре брате... Немој да си на крај срца.

БУЦА: Ово стварно није у реду.

ДУЦА: Извини, куме, молим те ... Ево, слушај – нешто сам размишљао...

БУЦА: Ти си размишљао? Јел болело?... Добро, мало се зекимо... А, куме? Не љутиш се?

ДУЦА: Види... Кумови смо. Много си нам помогао кад је било оно око Мириног посла...

БУЦА: Па?

ДУЦА: Да тебе није било...

БУЦА: Усро би се Данило.

ДУЦА: Остаде Мира без посла.

БУЦА: Ма дај.

ДУЦА: Шта да ти причам, кад и сам знаш.

БУЦА: Знам, ал волим да чујем.

ДУЦА: Оволицно је фалило.

БУЦА: Колицно?

ДУЦА: Оволицно.

БУЦА: Толицно?

ДУЦА: Толицно.

БУЦА: Ја, куме, мислим да је фалило и мање, али ако ти тако кажеш...

ДУЦА: Па јесте, куме, у праву си. И мање је фалило.

БУЦА: У реду је. Немој сад да ми се увлачиш... Добро, и?

ДУЦА: Никад ти се за то нисам одужио како треба.

БУЦА: И да знаш да ниси... Чек, чек! Јеси ми ти беше после правио оне елементе за кујну?

ДУЦА: То ми, молим те, не помињи! И дан данас ме је због тога срамота.

БУЦА: Што?

ДУЦА: Па, куме, ти си платио материјал.

БУЦА: И треба да те буде срамота. Да сам чеко ти да га платиш, никад не би дочеко кујну!

ДУЦА: Куме, не правдам се, али знаш да сам баш тада узео ову комбинирку...

БУЦА: То ти причам, човече! Јеси заборавио да си тад отплаћиво ову комбинирку?! Био си у дуговима до гуше! У три смене си радио, ко рудар!

ДУЦА: Мани, било – не поновило се...

БУЦА: Што?

ДУЦА: Не бих, куме, ја данас то издржао...

БУЦА: Би, кад би се за мог придржао. А шта сам ти ја тад реко?

БУЦА: Па јесте, куме... Рекао си.

БУЦА: Јесам ти реко – полако, куме. Вратићеш ми мој део, има времена. Прво стани на ноге. Врати другима оно што дугујеш, ја нисам важан. Здравље, па све остало... Јесам тако реко?

ДУЦА: Знам куме, али, ти си те паре позајмио од оних зеленаша, да би имао мени да даш.

БУЦА: Од којих зеленаша?

ДУЦА: Па од оних, сећаш се?

БУЦА: Јок.

ДУЦА: Како, куме, јок? То никад нећу да ти заборавим.

БУЦА: Ма дај.

ДУЦА: А тек камате!... Шта, треба да ти долазе утеривачи на кућу, зато што ја касним да ти вратим дуг?

БУЦА: Па шта, ионако си закаснио?

ДУЦА: Јесте куме, али сам ти уредно платио све камате.

БУЦА: Како то мислиш – мени?

ДУЦА: Па не мислим теби, куме, него сам ја теби дао паре, а ти си одмах однео њима. Тако си ми рекао. Сећаш се?

БУЦА: Јок.

ДУЦА: Живот ти је био у питању. Да се нешто, не дај Боже, десило, ја не знам куд бих... Како, куме, с тим да живим?

БУЦА: Мани. Кад се сетим колко си ме тад насекиро... После ми више никад ниси тражио паре на зајам?

ДУЦА: Нисам, куме.

БУЦА: И немој. Годину дана живота си ми тад скратио.

ДУЦА: Хвала Богу, све се добро завршило.

БУЦА: Како добро? А што ниси тео да узмеш киту у руке?

ДУЦА:

Шта, куме?...

БУЦА: Шта шта?! Ниси тео да узмеш ни кинту за руке! За те кухињске елементе што си ми радио! Шта је с тобом, човече? То си заборавио?

ДУЦА: Како да узмем, а ти позајмио да мени позајмиш за машину?

БУЦА: Па нормално, то ти и причам. Само да знаш – тад си ме навуко на танак лед, ал сад нећеш. Ја, куме, не излазим одавде, док не кажеш колко ти дођем за овај орман. Јел јасно?

- ДУЦА: Куме, молим те, да не причамо о томе...
- БУЦА: Зајеби – одма да ти кажем. И ако наставимо да причамо, опет ће да дођемо на исто. Тачка.
- ДУЦА: Куме...
- БУЦА: Тач – ка! Јел јасно, куме?! Тачка!
- ДУЦА: Какав си, бре...
- БУЦА: Какав сам такав сам, кум сам ти. Колко, куме?
- ДУЦА: Шта знам... Ето... Гајбу пива.
- БУЦА: Гајбу пива?
- ДУЦА: Ти мени гајбу пива, ја теби орман. Јел поштено?
- БУЦА: Није.
- ДУЦА: Није?...
- БУЦА: Није. Одма да ти кажем.
- ДУЦА: Извини, куме. Нисам мислио ништа лоше...
- БУЦА: Нема сад извини. Дај да то одма рашчистимо. Ко је платио материјал за орман?
- ДУЦА: Ја, куме...
- БУЦА: Ко је уложио рад у њега?
- ДУЦА: Ја, куме...
- БУЦА: Значи, ти си купио материјал, ти си уложио рад. Јел тако?... И сад – шта? Теби је и то мало, него још тражиш од мене гајбу пива?
- ДУЦА: Куме, ја сам то више онако симболично...
- БУЦА: Куме, извини, ал гајба пива је гајба пива. Ја ту не видим никакве симболе.
- ДУЦА: Ма, ја сам то само онако...
- БУЦА: Сад се још и дереш на мене.
- ДУЦА: Није, куме, живота ми...
- БУЦА: Шта није?
- ДУЦА: Није, куме...
- БУЦА: Ало! Куме! Ти си, бре, стварно пролупо! Па, зекимо се мало! Зекимо се! Шта је с тобом?! Уби те ова столарија, шта? Ти си тотално заборавио на зекење! Де ти је толеранција? Де ти је зајеванција?

ДУЦА: Уби ме, куме, стварно ме уби... Ноћ и дан живим у радионици. Све ми се побркало. Почео сам и да причам сам са собом...

БУЦА: А са прецобљем?

ДУЦА: Шта, куме?...

БУЦА: Здравље, куме! Здравље! Треба да поведеш мало рачуна о себи! Погледај се! На шта то, бре, личиш? Обриј се, човече! Скини тај смрдљиви комбинезон! Обуци се ко човек! Изведи жену на вечеру!

ДУЦА: Е, мој куме... Од којих пара?

БУЦА: Их, од којих пара! Имаш ти тамо, у сламарици...

ДУЦА: Камо среће, куме, да имам.

БУЦА: А, куме?

ДУЦА: Ма где имам. Све што зарадимо – исцури. Раније смо писали трошкове, да знамо где трошимо, па смо и од тога дигли руке...

БУЦА: Чекај, оћеш да кажеш да немаш никакав штек?

ДУЦА: Немам, куме. Никакав. Ево, ово што имам од алата и то што имам на себи. То је све.

БУЦА: Које што имаш на себи? Тај смрдљиви комбинезон?... А шта да мени треба кинта? Од кога да позајмим, ако не од свог кума?

ДУЦА: Куме, то је друго... Ако ти треба, да продам машину.

БУЦА: Ма дај.

ДУЦА: Сад. Одмах.

БУЦА: Ма дај.

ДУЦА: Куме! Сад! Да продам машину!

БУЦА: Добро бре, не дери се, нисам глув! Слушај, да ми признаш нешто, ал поштено. Јел тако да би увек пре дао кинту за неку алатку, него себи за гардеробу и кафану?

ДУЦА: Па сад, што јесте – јесте...

БУЦА: Е, мој куме. Не треба теби алат. Теби треба да изађеш мало у свет, да и ти видиш белог дана. Јесам те лепо звао са мном на тенис?

ДУЦА: Нисам ти ја за то, куме...

БУЦА: Што?

ДУЦА: Па ето, шта знам... Немам рекет.

БУЦА: Продаћу ти ја. За тебе, куме, ако треба – и у две рате. Камата минимална. Шта, ипак кум није дугме.

ДУЦА: Не вреди, куме. Није то за мене.

БУЦА: Извини, куме, а што камата није за тебе? Шта си ти, нешто посебно, па да отплаћујеш рате без камате?

ДУЦА: Не мислим, куме, на камату, него на тенис...

БУЦА: Па о чему ти ја причам цело време?! Де је за тебе тенис, човече?! Теби су, бре, од тог дрвета и руке одрвенеле! Ти ваљда, сем алата, друго и не умеш да држиш. А, куме?

ДУЦА: Да знаш. И оно што сам умео – заборавио сам...

БУЦА: Узми мога да се подсетиш.

ДУЦА: Кога, куме?...

БУЦА: А за ону гајбу пива што си реко – знао сам да ћеш то да кажеш. И знаш шта?... Доно је твој кум гајбу пива. Ено је у ципу. Идем да је донесем, а ти лепо да смислиш шта сам ти дужан.

ДУЦА: Чекај, идемо заједно, да свратим до Бате Флеке...

БУЦА: Седи, бре! Одмори мало, човече! Има времена за Бату Флеку! Прво да попијемо по пиво! Много си ми, бре, нешто забринут!

Буца излази. Дуца расејано ђумара ђо радионици.

ДУЦА: Ајде из почетка... Нешто сам заборавио. Шта сам заборавио?... Рукохвати... Клап-шарке... Оклагија... Носачи полица... Магнети... Па да! Магнети! То је!

(Намениша магнетне, али звони телефон)

Да?... Ја сам... Готово је, само још да ставим магнете... Ту је, дошао је... Хоћу, чим му помогнем око транспорта... Па добро, хоће човек да носи орман. Сигурно му треба... Нећу сам, зваћу Бату Флеку... Мире, кумови смо, ред је да му помогнем... Не знам колико ћу да наплатим. Договорићемо се... Како немају шта да обују?... Купићемо. Ја ћу да им купим патике... Па добро, возићу га нерегистрованог, док ме не ухвате. Иначе све што зарадим оде на њега, као да ми је та кршина треће дете... Камо среће да одем у затвор. Бар бих се мало одморио... Добро.

(Сјушћена слушалицу)

Улази Буца, носи гајбу пива.

БУЦА: Шта је, куме? Постројавање?

ДУЦА: Поздравила те Мира...

БУЦА: Јес поздравила ме, мудро Марјаново.

ДУЦА: Шта, куме?...

БУЦА: То код мене нема. Чим се Гоца накрошеш, ја одма уши на пола три. Превентивно. И само климам главом – Јесте, мацо. У праву си, мацо. Све је тако како ти кажеш, мацо... И шта? Кад види да нема леба од драња, одма спушта рогове. Дува још мало, и крај. Сутра купим неку ситницу – златну огрлицу, бисерни брошчић, прстенчић од платине. Онда биоскоп, после вечерица у сепареу, свеће, романтика, па тап!у кревет – и шта?... Ујутру, куме, цвета ко гладидоле. Цела тајна је у томе да будеш понизан кад треба... Ај живели!

ДУЦА: Живео, куме.

БУЦА: *(Подригне)*
Није лоше ова пивчуга, а?

ДУЦА: Добра је.

БУЦА: А?

ДУЦА: Одлична је, куме. Баш је онако... Право пиво.

БУЦА: Право пиво?

ДУЦА: Па јесте... Право пиво.

БУЦА: Ал си сликовит, до мога.

ДУЦА: Куме, пиво је одлично... Баш ми прија.

БУЦА: Шта се дереш ти ту на мене?

ДУЦА: Не дерем се, куме, него кажем...

БУЦА: И шта кажеш – добро пиво?

ДУЦА: Добро пиво, куме. Баш онако – добро.

БУЦА: Нормално да је добро кад је за ц. Остало ми у кафани пар гајби, од оне свадбе прошле суботе... Нормално, на крају све вратим сватовима, али куме – какав би ја то угоститељ био, кад не би нешто тапнуо и за себе?

ДУЦА: Не знам, куме. Ја не волим да узимам туђе... После ми све то изађе на нос, па враћам с каматом.

БУЦА: Па не волим ни ја, куме, да узимам туђе. Шта ти мислиш, ко сам ја?

ДУЦА: Не мислим, куме, само кажем...

БУЦА: Шта само кажеш?... Јесам ја лопов, шта?

ДУЦА: Ма није, куме... Мало се зекимо...

БУЦА: Ал ти је зекање, до мога.

ДУЦА: Извини, куме...

БУЦА: Немаш ти појма каква је то стока. Тај пре него што дође код мене у кафану, већ рачуна с тим да ћу да га покрадем. У старту купи три, четири, пет гајби вишка и мисли да је много паметан. Такве, куме, волим да шишам из принципа. ... Шта ме гледаш тако бело? Забио си се овде, у ову рупу од радионице, заборавио си шта је живот.

ДУЦА: У праву си, куме... Уби ме овај посо, не могу главу да дигнем...

БУЦА: Извини, оћемо сад опет да причамо о твом послу?

ДУЦА: Нећемо, куме, само кажем...

БУЦА: Кој си ти смор... А што ми је кума љута?

ДУЦА: Ма јок, где љута.

БУЦА: А?

ДУЦА: Ма где љута...

БУЦА: Набијем ти сто пута. Куме, немој да се лагимо. Видим ја како си ти обесио нос. Сигурно те није звала да те пита како сам и дал ми нешто треба, јел тако?

ДУЦА: Ма, данас таст и ташта славе годишњицу брака. Отишла је тамо с клинцима, прво на гласање, после код њих на ручак. Требало је да кренемо заједно, али...

БУЦА: Ја сам те заврно, јел то?

ДУЦА: Ма јок, бре.

БУЦА: Извини, куме. Шта да ти кажем?

ДУЦА: Уживај, куме. Неће тазбина да увене без мене. Шта, кад ово завршимо, одо и ја тамо и готово...

БУЦА: Оћеш ја да зовем Миру?... Де ти је телефон? Саћу да је зовем, ја сам крив.

ДУЦА: Куме, посао је посао. Јесам обећао да ћу да ти завршим орман до недеље? Ево, Богу хвала, орман је готов, а што нисам завршио јуче – то је мој проблем.

БУЦА: Како јуче, кад сам ти јуче наручио?

ДУЦА: Па добро, кажем само...

БУЦА: Једино да си радио ноћас.

ДУЦА: Па јесте, куме. И радио сам.

БУЦА: Шта си радио?

ДУЦА: Мислим, ноћас.

БУЦА: Радио си ноћас?

ДУЦА: Јесам, куме. Иначе не бих стигао.

БУЦА: А де си радио?

ДУЦА: Како где, куме?... Па овде, у радионици.

БУЦА: Шта, овде си радио?

ДУЦА: Овде, куме...

БУЦА: А шта си радио?

ДУЦА: Па, куме, орман...

БУЦА: А, орман си радио! Што не кажеш одма, човече! Ја реко радио си ноћас са женом, па се чудим што у радионици! А, па зато она пизди на мене! Извуко сам јој мужа из кревета!... Слушај, куме, мени није тешко да је окренем.

ДУЦА: Кога?

БУЦА: Па, куму.

ДУЦА: Како мислиш – да је окренеш?

БУЦА: Како – како? Па телефоном, нормално. Шта си ти мислио?... Ааа, ти си мислио!... И бре, куме! Шта је с тобом, човече? Ти си, бре, тотално одлепио. Само ти је она ствар пред очима и у устима.

ДУЦА: Идем ја да зовем Бату Флеку. Данас је недеља, а он недељом иде на гробље.

БУЦА: Што? Јел умро?

ДУЦА: Ма није умро, него продаје свеће.

БУЦА: Цвеће?

ДУЦА: Свеће.

БУЦА: А цвеће?

ДУЦА: Не знам за цвеће....

БУЦА: А јел га меће?

ДУЦА: Шта, куме?...

БУЦА: Де га меће? У цвеће или свеће? Ил га меће и у цвеће и у свеће?

ДУЦА: Не знам, куме, ништа ми није рекао...

БУЦА: И ти се стварно дружиш с тим типом?

ДУЦА: Добар је Бата Флека. Уме да буде мало незгодан кад попије, али овако – на хлеб да га мажеш.

БУЦА: Мажи га ти на леба. Ја ноћу да га видим на улици, гаће би напунио. А, куме?

ДУЦА: Прве смо комшије. Помажемо се колико се може... Сад ћу ја. Ти отвори пиво и сачекај ме.

БУЦА: Мени се све чини да си ти љут на мене.

ДУЦА: Што љут?

БУЦА: Због куме.

ДУЦА: Ма дај!

БУЦА: А?

ДУЦА: Ма где сам љут, куме? Шта ти је?

БУЦА: Ето, видиш. Дереш се на мене.

ДУЦА: Није, куме, живота ми...

БУЦА: Да баталимо ми све ово?

ДУЦА: Које, куме, да баталимо?

БУЦА: Па, мислим, орман и сву ову зајебанцију. А, куме?... Да завршимо ми с тим за данас? Да ти лепо одеш на гласање и на ручак, па да наставимо неки други пут?

ДУЦА: Ма где, не долази у обзир!

БУЦА: А?

ДУЦА: Ма куме, кад ти кажем...

БУЦА: Нема везе, нисам ја важан.

ДУЦА: Куме! Таман посла!

БУЦА: А?

ДУЦА: Не долази у обзир! Шта, мало ћу да закасим на ручак! Није то ништа страшно!

БУЦА: Ти знаш, куме, да није страшно, и ја знам да није страшно – ал видиш да ти жена одлепила. Сутра нема да ме оперу ни Сава ни Дунав.

ДУЦА: Није, куме. Знаш ти Миру...

БУЦА: Знам, зато и кажем.

ДУЦА: Мало ће да дува, па ће после опет да буде све у реду.

БУЦА: Извини, куме. Шта да ти кажем? Да сам знао да ће да испадне овако... Ти знаш. Кум није дугме. Бог па кум. Код мене било и остало.

ДУЦА: Знам, куме. Знам. Живео ти мени још сто година, па да направимо још сто ормана.

БУЦА: Кој ће ми толки ормани?

ДУЦА: Само кажем, куме... То је здравица.

БУЦА: Ајде, нек ти буде. Свашта сам у животу продаво, па ћу ваљда да продам и те ормане. Свака роба има купца. Само, немој све одједном да их правиш. Један по један... Де да складиштим толку робу?

Куцају се, њију.

БУЦА: *(Подригне)*

Него... Шта оно рекосмо за висину?

ДУЦА: За висину?

БУЦА: Полижеш ми слину.

ДУЦА: Два и десет. Тако смо рекли.

БУЦА: Јеси сигуран?

ДУЦА: Остаје ти пола метра до плафона, за кофер и торбе. Тако смо се договорили.

БУЦА: А?

ДУЦА: Ево, куме, имам записано...

(Чиња с њија)

Ширина – метар и двадесет. То је да стане у ону нишу...

БУЦА: Коју пишу?

ДУЦА: Висина – два и десет. Тако пише.

БУЦА: А ово је два и десет?

ДУЦА: Премерићемо, час посла...

БУЦА: Ало! Куме! Склањај тај метар!

ДУЦА: Што, није мени тешко...

БУЦА: Нећу сутра да причаш како ти не верујем.

ДУЦА: Само, куме, да проверимо...

БУЦА: Ти ако га до сад ниси проверио, шта ти вреди сад да га провераваш.

ДУЦА: У праву си, куме, али за сваки случај. Метар не лаже... Ево, куме. Два и десет.

БУЦА: Није, него пет до пола три.

ДУЦА: У милиметар.

БУЦА: Не знам, куме... Нешто сад гледам, па што више гледам све ми нешто... Не знам ни сам.

ДУЦА: На шта мислиш?

- БУЦА: Некако ми, бре, ниско... Да је мало више.
- ДУЦА: Не знам, куме. Овде пише... Ширина – толико и толико. Висина – толико и толико... Заједно смо мерили, сећаш се?
- БУЦА: Јок.
- ДУЦА: Шта? Не сећаш се?
- БУЦА: Јок.
- ДУЦА: Оно, бре, кад смо Мира и ја дошли код вас на вечеру, па смо чекали у колима да се вратите из града.
- БУЦА: Чекај, ја те звао на вечеру, а нисам био код куће?
- ДУЦА: Ма куме, нема везе! Тад ти је банула финансијска у кафану, било је хитно, сећаш се?
- БУЦА: Јок. То си ти мене побрко с неким.
- ДУЦА: Нисам, куме, сто посто...
- БУЦА: Добро, шта је било за вечеру?
- ДУЦА: Па, због те гужве нисте стигли ништа да спремите, али ти си тркнуо у пекару и донео три киле жу – жуа. Развалисмо се уз јогурт као -
- БУЦА: Стани, бре! Срам те било!
- ДУЦА: Што, куме?...
- БУЦА: Код мене, кад у кућу долази кум – три дана се, бре, само о томе прича! Бог па кум, нема! Код мене се кум пише са великим К, то је увек било! А ти ми сад ту подмећеш неки жу – жу! Срам да те буде!
- ДУЦА: Извини, куме, ништа лоше нисам мислио...
- БУЦА: Нема везе. Нисам ја важан.
- ДУЦА: Мени је тај жу – жу тад легао боље него да сам јео прасетину...
- БУЦА: Ето видиш. Де је жвака за сељака. Него, шта рече оно малопре – висина толко и толко?
- ДУЦА: Јесте, куме.
- БУЦА: Па шта каже, колко је то толко и толко?
- ДУЦА: Два и десет. Ево, пише...
- БУЦА: Де пише? Дај то овамо.
(Узима њаџир)
Гарантовано си ти то мене нешто обрлатио.
- ДУЦА: Нисам, куме, живота ми.
- БУЦА: А?

ДУЦА: Па, заједно смо мерили... Како се, куме, не сећаш?

БУЦА: Не могу да верујем да сам се ја тако прешо. То не личи на мене.

ДУЦА: Слушај, куме... Ти, ако хоћеш, ја могу да ти направим још један елемент.

БУЦА: И онда?

ДУЦА: Ставимо га одозго.

БУЦА: Мислиш, исто овако двокрилни, ко орман, само мањи?

ДУЦА: Дабоме.

БУЦА: А чекај, јел одозго отпозади, или одозго па одоздо са стране?

ДУЦА: Онда у њему можеш да држиш кофер и те торбе, не знам шта си већ хтео...

БУЦА: Ја сам тео да ти уђе цео, ал може и пола три четврти цола.

ДУЦА: Може унутра да се стави и једна хоризонтала, или да оставимо празно, како ти хоћеш, куме... Узмемо исти дезен универа, искантујемо га АБС-ом, ударимо клап-шарке, ручице, све како треба...

БУЦА: Значи, куме, сад кад би ја то гледо одавде, то би све изгледало онако из комада, ко један велики?

ДУЦА: Шта, куме, велики?

БУЦА: Орман, шта друго?

ДУЦА: Можемо ми тај елемент да ставимо и одоздо, па да попнемо орман на њега.

БУЦА: И онда?

ДУЦА: Мења се редослед елемената, али то је више на визуелном плану. Разумеш?

БУЦА: Јок.

ДУЦА: По мени је боље да је горе, јер ту ти стоје кофер и торбе, а то не користиш сваки дан, јел тако?

БУЦА: Па како, куме? Шта сам ја, неки рокефелер, па да сваки дан путујем негде и пакујем се?

ДУЦА: Али, ако би ти ту држао нешто што често употребљаваш, на пример чарапе, веш, пешкире... – онда без проблема може да стоји доле. У ствари, онда чак није ни лоше да ти је велики орман више, јер ту иначе држиш viseћу робу: капуте, јакне, кошуље... Значи, куме, важна је намена.

БУЦА: Кад би мого то да ми урадиш?

ДУЦА: Шта знам, куме, ових дана...

БУЦА: Данас, нормално, не би могло?

ДУЦА: Кад – сад?...

БУЦА: Чека те жена, шта?

ДУЦА: Ма, није то...

БУЦА: Нек чека, ко је шмиргла. А, куме? Ти јеси и овакав и онакав, ал бар папучућ никад ниси био. Нема, ти кад постројиш – то је закон. Признајем, ја сам већи папучић од тебе. А, куме?

ДУЦА: Данас је недеља...

БУЦА: Па шта ако је недеља?

ДУЦА: Куме, недељом не ради стовариште...

БУЦА: Јесте, мајке им га! Нема, овде нико ништа не ради... А теби није остало ништа од материјала?

ДУЦА: Имам неке рестлове, али... Ево, погледај.

(Вади комаде универа)

Видиш и сам. Све је то разних димензија, парчићи, шта ћеш с тим... За елемент, куме, мора да се сече у милиметар.

БУЦА: Што мора у милиметар? Мени није важно како изгледа, само да је чисто и уредно.

ДУЦА: Не вреди, куме... Нећу да те лажем, кад не вреди.

БУЦА: Добро, куме.

ДУЦА: Не вреди, мајке ми. Не може.

БУЦА: Шта се дереш, нисам глув!

ДУЦА: Не дерем се, куме, него кажем... Баш ми је криво.

БУЦА: Ако ти је криво, попи коњско пиво.

ДУЦА: Није, стварно... Ево -

БУЦА: Заборави. Снаћи ћу се некако. Нисам ја важан.

Ћуће. Буца је надрндан, Дуца се искида.

ДУЦА: Куме, нешто ми паде на памет...

БУЦА: Де паде? Ништа нисам чуо..

ДУЦА: Ту негде имам телефон газде стоваришта...

(Прећура њо алајју)

Не знам ни ја, да покушам да га назовем... Годинама пазарим код њега, можда би ми човек отворио... Ево га!

БУЦА: Гутни га целога. Ајде кад си запео, ал мени је ионако већ све пресело.

ДУЦА: Шта нас кошта...
(Телефонира)
Не вреди, куме...

БУЦА: Што?

ДУЦА: Није доступан.

БУЦА: Дај мени, ти си глуп за то.
(Телефонира)
У, мајке му га! Што даје број, кад није доступан?!

ДУЦА: Недеља је, куме... Човек је тамо сваки дан, од ујутру до увече...

БУЦА: Како сваки дан?! Де је данас, ако је сваки дан?! Него, навикла стока да не ради, ето шта је!

ДУЦА: Друго, куме... Он и да нам отвори стовариште, треба тамо да буде и мајстор...

БУЦА: Какав сад мајстор? А кој си ми па ти? Ваљда си и ти неко мудро ту?

ДУЦА: Па онај што сече...

БУЦА: А то не можеш ти да исечеш?

ДУЦА: Не могу ја, куме. То су специјалне тестере... Треће, нисмо кантовали обичном, него АБС траком, а то исто мора машински...

БУЦА: Извини, куме, а кој је твој посао у свему томе?

ДУЦА: Ја, куме, цртам и склапам.

БУЦА: Црташ и склапаш, за мога ме апаш. Јел то?

ДУЦА: Најважније је да се направи прецизан цртеж пројекта, у милиметар, јер они после тамо секу по мери коју си им ти дао.

БУЦА: Ко? Ја?

ДУЦА: Ти, куме, ја...

БУЦА: Ја ником нисам ништа дао. Никад.

ДУЦА: Било ко, куме...

БУЦА: Шта има било ко да даје меру за мој орман? После није ни чудо што испадне нижи него што треба.

ДУЦА: Важно је да тај цртеж буде добар, јер они после секу по њему и онда више нема исправке.

БУЦА: Како то мислиш – по њему? Шта, ставе тестеру на њега, па секу по њему?

ДУЦА: Није, куме, него гледају у њега...

БУЦА: А, мислиш гледају у њега? Па, ако гледају у њега, како виде шта треба да секу? И шта ако се много загледају, па њега исеку?

ДУЦА: Кога, куме?... Цртеж?

БУЦА: А, ти мислиш на цртеж?... У, па ја сам мислио да ти ту имаш много више посла!

ДУЦА: Има ту посла, куме... Цртање, рачунање, утовар, истовар, бушење, склапање, шрафљење...

БУЦА: Јако мудро, кад већ добијеш све исечено по мери. То што ти радиш, то је, мој куме, чиста физикалија. Јел тако?

ДУЦА: Па, није баш...

БУЦА: То свако може.

ДУЦА: Не кажем да не може...

БУЦА: Онда ти је ова гајба пива у – ха – хај.

ДУЦА: Куме, па ја нисам ни мислио...

БУЦА: И преплаћен си.

ДУЦА: Нисам ни хтео да...

БУЦА: Јел можеш ти мени сад овде да направиш једно као постоље од тих отпадака, на које ћу ја после да га дигнем?

ДУЦА: Кога, куме, да дигнеш?

БУЦА: Шта кога? Мога. Орман, куме. Орман. Теби је стварно само она ствар у глави.

ДУЦА: Могу, куме, што не би могао... Само, шта добијаш? Орман ће ти бити виши за дебљину универа, а то је само осамнаест милиметара...

БУЦА: Осамнес милиметра – осамнес милиметра. Па нек стоји, док ми сутра не направиш елемент. А, куме? Јесам се добро сетио? Јел добра идеја?

ДУЦА: Ако ти, куме, хоћеш тако...

БУЦА: Шта је то за тебе – једно постоље? Једно ко ни једно. А, куме?

ДУЦА: Сад ћу ја то, час посла... Само, шта мислиш, да прво скокнемо до Бате Флеке...

БУЦА: Мани сад Бату Флеку! Ајде, сурдукни то пиво, да отворим друго.... Е, мој куме! Кад би се политичари у овој земљи договарали ко нас двојица, ово би, куме, била Швајцарска.

Наздрављају. Дуца њочиње да ради.

БУЦА: (Подрѓиџне)

Кад реко политичари – јеси био на гласању?

ДУЦА: Кажем ти, куме, нисам још стигао...

БУЦА: Немој тако, куме. Данас, ко не изађе на гласање – тај не мисли добро. Ни својој деци, ни свом народу.

ДУЦА: Ма није то, него сам журио да ти ово завршим...

БУЦА: Мани ти то, куме. Немој мени да продајеш прашину. Завршио би ти и овако и онако, знам ја тебе. Ти, што кажеш, то вода не носи. Јел тако?

ДУЦА: Па, трудим се, уз Божију помоћ...

БУЦА: Нема, код тебе је реч – реч!... Само, куме, да гледамо ми од чега се живи.

ДУЦА: Па јесте, знам...

БУЦА: А, куме?

ДУЦА: Нема, у праву си.

БУЦА: Убише нас порези.

ДУЦА: Да знаш!

БУЦА: А, куме?

ДУЦА: Убише, Бога ми!

БУЦА: Докле више, питам ја тебе куме? Докле?

ДУЦА: Ко ме причаш, куме? Нећу ништа лоше да кажем за оног комшију што ми пријавио радионицу, није лепо, човек умро летос... Али, тај што ми намести игранку, до краја живота има да се чешем где ме не сврби. Док сам, куме, радио на црно, нешто је и могло да се одвоји на страну. Ово сад! – катастрофа... Порези и ауто у гроб да ме отерају. Не знам шта је горе, и једно и друго поједе ми све паре.

БУЦА: И гледај сад... То кажеш ти, који једва зарадиш неку црквицу, а ринташ ко рудар у овој радионици, ни прозоре бре немаш на њој... Стварно, куме, кад мислиш да затвараш ово?

ДУЦА: Ма мислим, куме, али никако да одвојим кинту... Све ми је прече од тога.

БУЦА: Много ме секираш, куме. Иде зима – која? друга, трећа...

ДУЦА: Бога ми, пета.

БУЦА: ... пета како си се уселио, а још ниси ставио прозоре. Шта мислиш, човече? Докле ћеш тако? Један дан има само да се срушиш, нећеш знати ни шта ти се десило.

ДУЦА: Да знаш. Почело нешто да ми сева овде у грудима...

БУЦА: У мудима? У, то не ваља.

ДУЦА: Не могу ни да потегнем као некад. Раније сам могао по цео дан и ноћ да стојим за машином, а сад...

БУЦА: Година производње, куме. Ближи се време за генералну. Питање је само дал ће да те буше на прву ил другу специјалу.

ДУЦА: Лако бих ја, куме, само да није тих пореза...

БУЦА: То кажеш ти, који немаш ни кучета, ни мачета. А шта да кажем ја, који имам триес, четрес, педесет иљада промета дневно у кафани? А де је ћеваџиница на штајги? Де је подрум пића на бувљаку? Де је кирија, де је плата за раднике, де је кинта за набавку робе? Јел знаш ти колки су моји порези?

ДУЦА: Могу да мислим...

БУЦА: Боље ми је да те паре дам сиротињи, или теби, да ставиш једном те прозоре – него што их дајем овој пропалој држави.

ДУЦА: Шта ћеш, куме... Богу Божије, цару царово...

БУЦА: Е, мој куме. Благо теби. Што ја не могу тако?... Да ништа немам, и да ме баш брига, и за гласање и за све. Ти има да живиш сто година.

ДУЦА: Пусти, куме, имам и ја проблеме...

БУЦА: Каке бре ти имаш проблеме? Погледај се – да ти човек не узме орах из руке. А види ја – обријан, дотеран, лепо обучен, возим ципа, ал шта ми то вреди кад ме бриге поједоше. Фала богу, бар немам децу, па ту нешто уштедим... Нема. Жути жутују, а румени путују. Било и остало.

ДУЦА: Ама куме, хоћу ја да гласам, само –

БУЦА: Не мораш, куме, да ми се правдаш. Не љутим се ја на тебе. Прво – кумови смо. Друго – ти немаш, и како онда да знаш како је нама који имамо.

ДУЦА: Има форе до осам, куме, стићи ћу ја на гласање.

БУЦА: А извини, ако није тајна – за кога мислиш да гласаш?

ДУЦА: Па знаш, куме. Као и пре...

БУЦА: Ко и пре?

ДУЦА: Ти знаш, ја сам отпочетка за њега...

БУЦА: Е, мој куме. Па јесмо га последњи пут сви бирали?

ДУЦА: Бирали смо...

БУЦА: И? Шта је урадио?

ДУЦА: Знаш да су га притисли...

БУЦА: Куме, немој да се лажемо. Јел добио прилику? Јесте. Јел је искористио? Није. Што није? Зато што је неспособан. Он, да је способан, досад би се стопут обогатио.

ДУЦА: Немој, куме, тако. Он је поштен човек

БУЦА: Не може ову лоповску земљу да води поштен човек. Буди ти, бато, поштен колко оћеш, ал пусти мало и непоштене да живе. Дај мало мени власт, па да видиш како чича драма.

ДУЦА: Па добро, куме, али он стварно воли овај народ...

БУЦА: А ти, куме, све једно исто? О каквом народу причаш, кад се данас у целом свету укидају границе?

ДУЦА: Ма куме, то су глупости...

БУЦА: То су глупости, а твоје гусле нису глупост? Данас се без пасоша прелази из једне у другу државу, а мој кум одврнo гусле, па само пуца!

ДУЦА: Манастири и криво гудало – то је српски народ сачувало.

БУЦА: Какав, бре, народ?! Народ је стока! Ево, на пример ја! Ја би највише воло да живим у земљи де нема народа, ал има људи. Зашто? Зато што људи једу, а народ пасе. Људи говоре, а народ блеји. Људи се гледају у очи, а народ жмирка, одма видиш да те ради... Не каже се цабе, куме – да будемо људи. Ко још каже – да будемо народ?

ДУЦА: Па добро, куме, али кад је Бог тако уредио...

БУЦА: Ко?

ДУЦА: Бог...

БУЦА: Апиш ме за мог.

ДУЦА: Немој тако, куме. То су озбиљне ствари.

БУЦА: Шта се ти дереш ту на мене?

ДУЦА: Не дерем се, куме, него само ти кажем, за твоје добро...

БУЦА: Добро ајде – бог. И шта с њим?

ДУЦА: Народ је старији, куме, и од тебе, и од мене. Старији је и од државе, и од закона, и од краља или председника. Само је Бог старији од народа.

БУЦА: Куме, да ја тебе нешто питам.

ДУЦА: Питај, куме.

- БУЦА: О чему си мислио док си на моме висео? Није то, мало се зекимо... Који је данас дан?
- ДУЦА: Недеља...
- БУЦА: Недеља. И?
- ДУЦА: И?...
- БУЦА: Шта оно недељом не треба да се ради?
- ДУЦА: Не знам, куме, на шта мислиш...
- БУЦА: Стварно не знаш ил се зекиш?
- ДУЦА: Па не знам, куме, стварно...
- БУЦА: Леле куме, ал си ти забраздио... Недељом се не ради. Како каже оно у библији – бог је прво себи створио браду.
- ДУЦА: Шест дана ради и сврши све своје послове, а седми дан је одмор Господу Богу твојему.
- БУЦА: То ти кажем. Српски говорим, куме, немој да се правиш луд!
- ДУЦА: Извини, куме...
- БУЦА: А шта ти радиш, мој куме? Ти радиш. Недеља је, а ти радиш.
- ДУЦА: Јесте, куме, ту си у праву...
- БУЦА: Попасеш ми из гаћа траву. И гарантовано ти ово није прва недеља у коју радиш.
- ДУЦА: Ја, куме, више не знам ни који је дан. Мени је све то исто... Устанем по мраку, легнем по мраку. Уђем у радионицу, изађем из радионице. И опет, куме, немамо.
- БУЦА: Како да имаш, кад не поштујеш божје законе?
- ДУЦА: Ја, кад се молим Богу, молим се да ми помогне да изађем из овог мог неверја...
- БУЦА: И треба да молиш, кад не знаш другачије. Ја не молим никога, а што?! Зато што ја све радим по правилу службе. И сад – шта? Ти, који не поштујеш Божије законе, нормално да нећеш да поштујеш ни земаљске законе. Што да изађеш на гласање? Што да гласаш за мог кандидата? Што би тебе интересовало дал ја добро живим? Ти си, куме, себичан. Само на себе мислиш, друго те ништа не занима. Ти само да имаш своју црквицу, остали сви нек поцркају од глади. То је оно што ми се код тебе не допада.
- ДУЦА: Куме, ти знаш како ја живим...
- БУЦА: Знам, зато ти и причам све ово... Данас, сигурно, ниси био ни у цркви?

ДУЦА: Нисам...

БУЦА: Па да. Пост је. Јел постиш?

ДУЦА: Постио сам прву недељу...

БУЦА: Кад си се последњи пут исповедио, кад си се причестио?

ДУЦА: Не знам... Нисам одавно.

БУЦА: А видиш, твој кум све то лепо и по пропису испоштује. Не радим недељом. Постим цео пост. Ја сам јутрос стигао и да одем на гласање, и да одем у цркву. Само, ја се не бусам у груди, ко неки, и не вичем: Бог! Народ! Ћутим и радим своје, скромно и скрушено. И не тражим никакву награду. Тражим само да гласаш за мог кандидата.

ДУЦА: Куме, све је тачно што си рекао...

БУЦА: Значи, договорили смо се?

ДУЦА: Ти си, куме, у три реченице заокружио све моје недоумице...

БУЦА: А ти, куме, само заокружи број пет и ништа се не брини.

ДУЦА: Ја хоћу све то да поштујем, као и ти. Али, кад треба да се покажем, увек ме нешто спречи... Покушавам да нађем неки свој мир, али сви нешто само траже од мене, сви се отимају, сви хоће да им све буде готово за јуче, а не за сутра...

БУЦА: Оћеш ти да гласаш за мог кандидата, или нећеш?

ДУЦА: Онда треба платити рачуне, па деци књиге за школу, па гардероба, па екскурзије, па уложити у кућу, па у алат, па у материјал, па треба сипати бензин у онај крш, у ону рупу без дна... То је затворени круг. Кад једном улетиш, нема изласка. Само радиш, и ринташ, и не знаш више ни који је дан, ни који месец и годишње доба, ни да ли је црвено слово или пост... А новац цури кроз прсте и ти си присиљен да прихватиш нови посао и опет да црнчиш од јутра до мрака, иако ти је преко главе свега и радо би да мало станеш, да удахнеш, да будеш са женом и са децом коју и не виђаш, а све то радиш само због њих...

БУЦА: Де могу да шорам?

ДУЦА: Ја желим да будем новозаветни човек, али чини ми се да нисам стигао ни до Старог завета...

БУЦА: Ало! Куме! Де могу да шорам?!

ДУЦА: Иди, куме, у кућу. Знаш већ.

БУЦА: Шта, још ниси направио клоњару у радионици?

ДУЦА: Нисам, куме.

БУЦА: Важно да слушаш гусле, а за шорање ко те пита? Е, мој куме...

Буца излази. Дуца њумара њо радионици.

ДУЦА: Шта сам оно хтео?... Новозаветни човек... Кад сам последњи пут извео жену на вечеру? Деца ми расту, а ја немам појма... Само машине, универ, алат, магнети... Да! Магнети! Магнети!

(Почиње да намеиђа мађнеије, али звони њелефон)

Ало... Ево, још мало... Па добро, ви почните без мене, ја ћу кад стигнем... Мירו, молим те. Не знам колико ћу да наплатим... Човек те запослио. Јеси заборавила?... Не брини, ја ћу да платим струју и телефон, чим завршим онај сто... Ајде.

(Сђусђији слушалицу)

БУЦА: *(Улази)*

Шта оно беше вози Бата Флека?

ДУЦА: Трабанта.

БУЦА: Светло плавог?

ДУЦА: Па да, тамно зеленог...

БУЦА: У, мајке му га!

ДУЦА: Шта би?...

БУЦА: Кој си ти баксуз!

ДУЦА: Шта је било, куме?

БУЦА: Шта шта је било?!... Сад оде негде, видо сам кроз прозор!

ДУЦА: Сигурно на гробље...

БУЦА: Што, јел умро?

ДУЦА: У, бре... Где баш сад.

БУЦА: И он ради недељом, ђубре једно! Све велики радници, до мога! А овамо – нема кер зашта да их увати!

ДУЦА: Шта сад да радимо?

БУЦА: Мене питаш?! Да си одма отишо по човека, то се не би десило! Требало је прво да утоварите орман, па онда све остало!

ДУЦА: Немој, куме, да се нервираш, смислићемо нешто...

БУЦА: Само да ме леђа не разбијају, сам би га диго на тринести спрат! Шта мене ту да завлаче и курта и мурта?!

ДУЦА: Имам ја ту неке точкове за намештај... Кад би их ставио на ово постоље...

БУЦА: Чекај, бре!... Јел нисмо ми нешто причали да овај орман има точкове?

ДУЦА: Нисмо, куме.

БУЦА: А?

ДУЦА: Нисмо.

БУЦА: Сигурно?

ДУЦА: Сто посто.

БУЦА: Немој ти да се дереш на мене.

ДУЦА: Ево, куме, овде пише...

БУЦА: Шта пише?

ДУЦА: Па, ширина – метар и двадесет. Висина – два и десет. Дубина .

БУЦА: Дај ми тај папир.

(Цепа њајир)

Јел сад пише нешто?

ДУЦА: Сад, куме, не пише више ништа...

БУЦА: А бре, који си ти давеж! Пише, па пише! Јел умеш ти нешто сам да кажеш, а да не читаш?! Шта да си политичар, па држиш говоре?! Само би чито, шта?!

ДУЦА: Никад, куме, ја не би могао да будем политичар...

БУЦА: Па нормално да не би мого! Немаш ти кликер за то! Дајем главу да смо причали о тим точковима. Само, ти си то заборавио. Ти не знаш ни који је дан данас, а камо ли да се сетиш мојих точкова.

ДУЦА: Ја, куме, мислим да нисмо причали, али... Ако нисам записао, могуће је да сам заборавио.

БУЦА: Па дабоме да ниси записао! А да си ме послушо и ставио точкове на орман, ко што сам ти реко, сад би га ладно сам натоварио на приколицу!

ДУЦА: Ти, куме, само седи и уживај!
(Почиње да монтира њочкове)
Биће готово док кажеш кекс...

БУЦА: Секс! Јел готово?

ДУЦА: И, куме, баш буквално...

БУЦА: Шта буквално? Што причаш онда?

ДУЦА: То се тако само каже...

БУЦА: Мој те маже. Је ли, куме... Ти си неки машински техничар, јел тако?

ДУЦА: Није, куме, техничар, него инжињер.

- БУЦА: Инжињер? Ма немој? Кад си дипломиро?
- ДУЦА: Их, куме! Има петнаест година. Јел се не сећаш како смо славили мој дипломски?
- БУЦА: Јок.
- ДУЦА: Како, куме, јок? Оно кад су нам трубачи свирали до зоре, а ти се, куме, ваљао по срчи?...
- БУЦА: Ништа се ја то не сећам.
- ДУЦА: Па после, кад смо се враћали са сплава, ти упао у залеђену Саву?
- БУЦА: И?
- ДУЦА: Па ништа, куме, разбио си се као звечка.
(Смеје се)
- БУЦА: И шта, теби је то било неко славље? У, јако мудро... Добро, пусти сад то. Техничар, инжињер – све ти је то исто. Нешто друго оћу да те питам. Шта теби, куме мој, вреди сад та твоја диплома?
- ДУЦА: Ево шта ми вреди... Фирма продата. Ја отпуштен као технолошки вишак. Са четрдесет година чекам посао на бироу. Да није ове столарије, стварно не знам...
- БУЦА: Свака част столарији, куме, али ти се ниси за то школово. Шта ти вреди диплома, кад радиш сад за мене, који сам без дипломе, и могу маст да ти вадим како оћу. Јел тако, куме, ил није?
- ДУЦА: Па јесте, куме, тако је...
- БУЦА: Јел пасеш сад муда што ниси отиш'о напоље кад си мого?
- ДУЦА: Ти знаш, куме, да ја никад нисам хтео да идем напоље. Није то за мене.
- БУЦА: Ма дај.
- ДУЦА: Ја бих, куме, тамо увенуо.
- БУЦА: Ма дај.
- ДУЦА: Сећаш се да сам онда имао ону понуду за Канаду, а ја се, уместо да одем, оженио?
- БУЦА: Јок.
- ДУЦА: Како, куме, јок?... Па, ти си нас венчао.
- БУЦА: Их, кад је то било. Него, мени не иде у главу да ти, као школован човек, као неки машински инжињер, ниси мого да се сетиш те најпростије ствари...
- ДУЦА: Које ствари, куме?
- БУЦА: Па то, да ставиш точкове на мој орман.

ДУЦА: Точкови се, куме, на орман не стављају...

БУЦА: Де то пише? На оном твом папирићу, што сам поцепо?

(Бечи се)

Ширина – метар и дваес. Висина – два и десет пет до пола три у милиметар... И шта си бре запео за тај милиметар? Јел ти и оне ствари кад радиш – радиш у милиметар?

ДУЦА: То се не ради.

БУЦА: А, то се не ради!

ДУЦА: Једино ако неко баш тражи...

БУЦА: Опа!

ДУЦА: Ја, куме, мислим на точкове.

БУЦА: Па и ја мислим на точкове! Ја сам ти тражио, само ти нећеш да признаш. Ал добро, нисам ја важан. Ово оћу да ти кажем... Ја, који ни средњу школу нисам завршио до краја, само својим здравим разумом долазим до тог најпростијег решења. И сад – ко је школованији од нас двојице? Ти, који си прошо кроз школу, али школа није прошла кроз тебе? Или ја, који од све школе имам само школу живота? Чија диплома више вреди?

ДУЦА: Твоја, куме.

БУЦА: А?

ДУЦА: Твоја диплома више вреди.

БУЦА: Ово друштво је, куме, у тебе нешто уложило. Оно је издвојило нека средства да би ти студиро тих три, четири, пет година. Шта мислиш, ко је то платио?

ДУЦА: Ја сам, куме, био стипендиста...

БУЦА: Ја сам платио, куме. Ја правим паре од своје шеснаесте године. Ја плаћам порезе. Сви сте ви, вајни школарци, на мом буџету. Кака црна стипендија? И шта ја имам од свега тога?

ДУЦА: Видиш, куме, да држава није пукла...

БУЦА: Немој да кењаш тему. Кака држава, пусти политику. Прво на радиш у својој струци, за коју си школован. Друго – радиш ко неки столар, а ниси столар. Значи, куме, ти неком правом столару узимаш леб из уста. Треће – до јуче ниси плаћо порезе, и да те онај твој комшија није пријавио, ти би се и данас богатио на црно. И четврто, што ми никако не иде у главу – да ти, као неки вајни инжењер, ниси мого да се сетиш да ставиш точкове на мој орман. И сад ја тебе, куме, питам: де одоше те моје паре?

ДУЦА: Шта да радим, куме, нисам ја крив...

БУЦА: Ти ниси крив, ал имаш образа да ми тражиш гајбу пива што си ми направио орман без точкова?

ДУЦА: Ма куме, ја сам то због тебе...

БУЦА: Мудо ми зебе. Шта си због мене? Направио орман без точкова?

ДУЦА: Ма не, куме, него ту гајбу пива...

БУЦА: Јел видиш ти колко си безобразан? Сад да продаш ову твоју страћару и све што имаш, и за све те паре да ми купиш гајбе пива, фабрику пива да ми купиш! – опет би ми осто дужан. Ја сам бре тебе школово. Годинама. Јел знаш ти шта је то?

ДУЦА: Ти знаш, куме, да ја не радим ово што волим, него што морам...

БУЦА: У уста ти шорам. А што мораш?

ДУЦА: Па морам, куме... Да смо само на Мириној плати, не би могли да живимо.

БУЦА: А, то ли је? Значи, Мира слабо зарађује?

ДУЦА: Не жалим се ја, куме. Боље ишта него ништа. Али то што она заради, оде на хлеб и млеко. А где је све остало, куме?

БУЦА: Значи, ја сам и за то крив?

ДУЦА: Ти?... Јок, брате, куме...

БУЦА: Шта – јок, куме? Ко ти је запослио жену?

ДУЦА: Није, куме, нисам тако мислио...

БУЦА: Немој ти да се дереш ту на мене!

ДУЦА: Ја сам теби захвалан до неба...

БУЦА: Видим, куме. Видим.

ДУЦА: Да тебе није било, ја стварно не знам шта би ми данас...

БУЦА: Шта шта би? Јели би говна – ето шта би. Овако једем ја, што сам био човек. И треба да једем. Гују у недрина сам гајио.

ДУЦА: Куме... Обрене...

БУЦА: Нека, Душане. Реко си шта си имо. Нисам ја важан.

ДУЦА: Ти знаш да ја некад одвалим, а не размишљам... Куме, задњу кошуљу би за тебе дао...

БУЦА: Дај!

ДУЦА: *(Скида се)*

Ево, куме... Ево, брате...

БУЦА: Склањај бре ту штроку, јеси нормалан?!... Бре куме, ти си тотално пролупо. Шта ти је, човече, мало се зекимо.

(Оћвара њиво)

Ај да наздравимо, куме. Нисмо ни ми од јуче.

ДУЦА: Живео, куме...

БУЦА: *(Подригне)*

Оће бити нешто од тих точкова?

ДУЦА: Биће, куме, само још пар шрафова...

БУЦА: Како онда мислиш?

ДУЦА: Па ништа, куме... Дигнемо орман на постоље и одгурамо га до приколице.

БУЦА: Ми?

ДУЦА: Не мораш ти, куме. Ја ћу сам.

БУЦА: Ја ти српски реко – леђа ми одоше на офингер.

ДУЦА: Само ако би ти мого мало да га придржиш док га ја дигнем...

БУЦА: Ја да ти га придржим?

ДУЦА: Мало, куме.

БУЦА: Придржи га сам. Што си завршио школу?

ДУЦА: Ево, куме, ја сам готов...

БУЦА: Е, једном и ти да свршиш. Јел га дижемо?

ДУЦА: Ако Бог да. Ти само држи овде, да не побегне...

БУЦА: Ајд сад... Три, четри! О – рук!

Дуца се рве са орманом. Буца сћоји са сћране и ѓледа.

ДУЦА: Држи га, куме!... Држи га, клизи ми!

БУЦА: Што, куме? Јел влажан?

ДУЦА: Заноси ме, тежак је!

БУЦА: Што си га правио тешког?! Ајд сад!

ДУЦА: Клизи ми, куме!

БУЦА: Оп! Држ га, тигре!

ДУЦА: Испашће ми!

БУЦА: Не дај!

ДУЦА: Куме!

БУЦА: Ватај!

ДУЦА: Куумеее!!

Орман њадне њреко Дуце.

БУЦА: Куме!... Како је, куме?!

ДУЦА: Нога!

БУЦА: Јел у комаду?!

ДУЦА: Није сломљена, али боли, очи ми испадоше!

БУЦА: Ко, бре?!

ДУЦА: Нога, куме! Нога!

БУЦА: За орман те бре питам! Јел цео?!

ДУЦА: Цео, куме, ништа не брини! Ја кад га направим...

БУЦА: Видим!

ДУЦА: Мало се зекимо, куме...

БУЦА: Шта се, бре, зеким с мојим орманом?! Како би теби било да се ја мало зеким с твојом женом?!

ДУЦА: Извини, куме, сад ћу ја... Није ништа страшно...

БУЦА: Да си ме послушо и звао Бату Флеку кад је требало, ово се ништа не би десило!

ДУЦА: Куме, само да си га мало придржао с ове стране...

БУЦА: Шта, сад сам ти ја крив?... Зато је ова земља и дошла довде. Сви перу руке, увек је други крив. Е па, кад је тако, онда га сам придржавај.

ДУЦА: Немој, куме, да се љутиш. Ево, саћу ја... Ооооп!!
(*Диге орман, ојей се рве с њим*)
Бежи, куме! Чувај се!

БУЦА: Јок, него ћу да чекам да падне и на мене. Ајд сад!

ДУЦА: Јао!

БУЦА: Шта је сад?

ДУЦА: Леђа!

БУЦА: Моја су добро, фала на питању.

ДУЦА: Нешто пуче!

БУЦА: Е, јеси килав.

ДУЦА: Леле мајко!

БУЦА: Сад ил никад! Диги, тигре! Ди – жи!!

ДУЦА: Кууу – меее!!!

(*Последњим најором диге орман на њосћоље*)

БУЦА: Ето, колка драма... Јел то било толко тешко да се уради?

ДУЦА: Шта ћеш, куме ?

БУЦА: Пиво. А ти?

ДУЦА: ... Нисам ни ја што сам некад био.
(Накрене ѿиво)

БУЦА: Е куме, мани сад пиво. Дај да утовариш док су ти леђа још топла.
После, кад се оладе – не помаже ни куромицин ни опаливидон.

ДУЦА: И то што кажеш. Прво да завршимо посао...

*Дуца једва зүра орман најоље. Обојица излазе. Из офф-а: држ ѓа! занеси!
обори! ѿази! куме! лево! десно! сад! ѿиѓре! удри! ѿресак, Дуцин крик, дај
најред! дај назад! левље! на средину!... Враћају се. Дуца храмље, држи се за
руку, аркада му разбијена.*

БУЦА: Кој си ти баксуз, човече!

ДУЦА: Пусти, могло је и горе...

БУЦА: На шта личи онај јадни орман! Врата му сва крвава!

ДУЦА: Куме, само крпу и мало топле воде... Универ се много лепо
одржава.

БУЦА: Ко ће сад да га истовари и попне на тринести спрат?

ДУЦА: Ја ћу, куме, да ти помогнем...

БУЦА: Видо сам ја твоју помоћ. Какав си баксуз, још би ми се укочио у
колима. Треба после да те водим на ургентни, да те ватрогасци
чупају швајс апаратима.

ДУЦА: Боље да кренемо, док још стојим...

БУЦА: Види какав си крвав, треба да ми испрљаш седишта.

ДУЦА: Пресвући ћу се...

БУЦА: Преценио сам ја твоје могућности, мој куме. Нема ништа од тебе.

ДУЦА: Наћи ће се тамо ваљда неки комшија, да мало помогне...

БУЦА: Ниси ни пола оног човека од пре. Ладно си ме оставио на цедилу.

ДУЦА: Ајмо, куме... Кажем ти, могу ја...

Буца дуне у Дуцу. Дуца се скљока на ѿод.

БУЦА: Видим ја колко има сати. Остаде мени ноћас орман у приколици.

ДУЦА: Таман посла, куме...

БУЦА: Знаш шта?... Сад сам попиздео.

ДУЦА: *(Покушава да усѿане, али не може)*
Немој, куме... Мало ми се завртело у глави...

БУЦА: Сад сам стварно попиздео!

ДУЦА: Куме, решићемо...

БУЦА: Нема, такав си ти. Био и осто. Почнеш поса и не завршиш. Зато немаш, и нећеш никад ни да имаш. Ти си бре неспособан за живот.

ДУЦА: Куме, ако сам те увредио...

БУЦА: Шта си ти? Машински инжењер? Столар? Отац? Муж?... Не, брајко мој. Ти си крпа. Ај што не можеш да ми помогнеш око ормана, нисам од тебе то ни очекиво... Али ти, куме мој, ниси више ни за ону ствар. Погледај се, бре. На шта то личиш? Оћеш такав да идеш на гласање? Оћеш такав у тазбину на ручак? Човече, жена те чека. Деца те чекају. Оћеш тако кљакав да завршиш сто оним људима? Што си узимо обавезу, кад ниси способан да је испуниш? Како ћеш да зарадиш паре? Од чега ћеш да региструјеш кола, да купиш деци патике? Кад ћеш да затвориш ове прозоре, сваки пут кад дођем овде уби ме промаја? Јел мислиш ти на друге, или само на себе? И ове јадне иконе!... Скидај то! Ако се не стидиш од људи и од свог кума, стиди се од бога! И ти си ми неки хришћанин и православаци! Срам да те буде!

ДУЦА: Извини, куме...

БУЦА: А знаш шта ме највише нервира?! Знаш шта?!

ДУЦА: Немој, куме, да се нервираш, решићемо све...

БУЦА: Шта ми бре стално повлађујеш?! Шта ми ту пезиш?! Јел имаш ти личност, бре?! Де ти је карактер?! Да лупиш руком о сто, да ме отераш у мајчину! Да ме избациш напоље, да се никад више не вратим! Јеси ти ћорав, јел видиш да те зајебавам откад сам прошло кроз ова врата?!

ДУЦА: Па видим, куме...

БУЦА: Шта бре видиш?!

ДУЦА: Па није први пут, куме... Ти увек тако.

БУЦА: Што она ћутиш, коњу један?!

ДУЦА: Па мало се зекимо, куме...

БУЦА: Ко се, бре, зеки?! Мозак ти померам, будало једна! Мени се смучило, а ти ништа!

ДУЦА: Како, куме, ја тебе да избацим?

БУЦА: Лепо, идиоте! Марш напоље! Ето како! Марш напоље!

ДУЦА: Добро, куме, ако ти тако кажеш...

(Вуче се најпоље)

БУЦА: Де си пошо, коњу?! Де си пошо?!

ДУЦА: Па, куме, реко си марш напоље...

БУЦА: *(Зайени, почне да шутира Дуцу на њоду)*
Морону! Кретену! Идиоте! То ти мени треба да кажеш, будало
једна неопевана!

ДУЦА: Како, куме, ја теби то да кажем?

БУЦА: Јел имаш ти уста, коњу?! Де су ти муда?!

ДУЦА: Не могу ја то, куме... Да је неко други уместо тебе, давно би ја
њега... Али тебе, куме, не могу...

БУЦА: Што мене не можеш?! Шта мени фали?! Јел ја не ваљам?! Јесам
глуп?! Јел смрдим?! Шта?!

ДУЦА: Ма није, куме, него...

БУЦА: Кажи једном, бре! Превали то!

ДУЦА: Па кумови смо.

БУЦА: Шта?... Шта рече, бре?

ДУЦА: Кумови смо, куме... Кумови смо.

Пауза. Гледају се.

БУЦА: Знаш шта?... Једи ти мало говна.

Буца излази. Дуца и даље њокушава да усџане. Буца се враћа, узима ѓајбу.

БУЦА: Ово је кауцирано, ко ти крив што ниси попио на време.

(Окрене се на враџима)

И само још ово да ти кажем... Ти си, куме мој, некад био човек.
Умео си да полудиш, да одбрусиш, да се побијеш ако треба. Имо
си, бре, срце ко кућа, и муда ко три куће. Леп, паметан, школован...
Рибе су се лепиле за тебе ко ханзапласт. Ја ти нисам ни до оне
ствари био. Гледо сам у тебе ко у икону. Ти си ми био идол. Лик.
Ликчина. Че Гевара. Постер на мом зиду... А сад? Шта се то, куме,
десило с тобом? Ко те, бре, уби? Ко те уштроји? Жена? Деца?
Посо? Држава? Живот? Ко?... Ти си се, мој куме, претворио у своју
сенку. Ја тебе, брате, више не препознајем. Затворио си се у ову
радионицу ко у цркву, ко у манастирску ћелију. Окружио си се
иконама, слушаш гусле, тотално си одлепио. Е мој куме... Изгоре
ти. Изгоре ти, куме мој, начисто. Ко жишка. Ај, па нека ти је лака
земља.

(Излази)

И немој случајно да ме зовеш, да ми се извињаваш за ово што си ми
данас приредио. Зваћу ја тебе, кад ми буде нешто требало.

Буца излази. Дуца се одједном њрѓне.

ДУЦА: Куме! Магнети! Нисмо ставили магнете!... Чекај, куме! Стани!
(*Коначно успјева да успјане, њејџура се најоље. Пауза. Враћа се*)
Ништа, сутра ћемо... Завршићемо то, ако Бог да...

Звони њелефон. Дуца укључује касејџофон. Чују се ѓусле. Телефон и даље звони, ња њресјане. Дуца њрилази иконама, њрекрсји се.

ДУЦА: Госпoде Боже мој. Хвала Ти на послу данашњег дана. Хвала Ти на искушењима која ми шаљеш. Дај ми вере и снаге да издржим на Твом путу. Помилуј ме грешног, а кума мога прости, јер не зна шта ради. Амин.

МРАК